

SLOVENEK volja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej... 84—
za pol leta... 42—
za četrt leta... 21—
za en mesec... 7—
Za izposojnino celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 15—
za izposojnino... 20—

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna petstvarica (39 mm
široka in 3 mm visoka ali uje
prostor)
za enkrat... po K 2—
uredni razglaš, poslana
tld... po K 3—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 9/9 mm K 6—
Izhaja vsak dan izvenemaj po-
nedeljek in dan po prazniku
ab 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kosopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7583

Pred rešitvijo jadranskega uprašanja.

LDU Belgrad, 17. decembra. »Pravda« doznava iz Pariza: Po vesteh iz diplomatskih krogov zahteva Scialoja samo Zader. Glede reškega vprašanja je, kakor se zdi, predlagal kondominij Italije in Jugoslavije.

LDU Belgrad, 17. decembra. »Pravda« doznava iz Londona: Zdi se, da so Italijani predlagali, da bo Reka italijanska in luka prosta.

Brez kompasa.

Draginja ne pojenjuje, marveč še vedno raste, in to ne samo pri blagu, ki se trga, ampak tudi pri domačih pridelkih. Vzrok temu ni samo vojno razvito verizmištvu; veliko je kriva sedanja demokratsko-socialistična centralna vlada, ker je brez vsake potrebe odlagala in zavlačevala rešitev valutnega vprašanja, čeravno si mora biti svesna, da je rešitev tega vprašanja prvi pogoj za ureditev življenjskih pogojev celokupnega prebivalstva, predvsem pa tistih slojev, ki živé od plač.

Mnogo črnila se je porabilo za kritike dr. Ninčevega finančnega načrta; naša javnost tega načrta ni odobraval, čeravno v danih težavnih razmerah nihče ni predlagal kaj boljšega, kar bi bilo izvedljivo. Vsaj to pa moramo bivšemu finančnemu ministru dr. Ninčicu priznati, da je imel jasen načrt, ki je bil v toliko znan, kolikor sme državni finančnik brez škode poročati javnosti; tako je imela javnost priložnost, da je o stvari razmišljala.

Koncem avgusta preteklega leta je naročil dr. Ninčič nove novčanice v Parizu, ki so se začele tiskati vsled tehničnih težkoč šele meseca junija t. l. Da bi se mogle nove novčanice zamenjati kot bančne novčanice, in ne kot državni bankovci, je bilo treba zakona. Že meseca marca je vlada sklenila, da se srbska Narodna banka reorganizira v emisijsko banko za celo kraljestvo. Za podlogo novih bankovcev bi služila dosedanja podloga srbskega dinarja.

Vlada je tozadevni zakonski načrt že predložila Narodnemu predstavništvu. V finančnem odseku so pa zoper ta načrt nastopili slovenski zastopniki Demokratske zajednice; tudi druge skupine so imele zoper posameznosti te zakonske predloge svoje pomisleke in so pripravile izprijnevalne predloge. O relaciji med krono in novim dinarjem v načrtu ni bilo govora. To bi bilo vprašanje zase. Načelno je bil zakonski predlog vsekako dober in nujen. Pokopalo pa ga je nasprotovanje slovenskih demokratov.

Ko je 16. avgusta nastopila prva Davidovičeva vlada, je parlamentarna opozicija po Davidovičevi programni izjavi pričakovala, da se bo nova vlada požurila z rešitvijo tega prepečnega vprašanja. Toda finančni minister dr. Veljković se ni mogel odločiti za noben načrt. Pa tudi v drugem Davidovičevem kabinetu, ki je bil obrazovan 18. oktobra, se je to vprašanje brez vsake potrebe zavlačevalo, in do zadnjih dni živ človek izven vlade ni vedel, ali ima finančni minister sploh že kak načrt, čeravno so bili novi bankovci v Parizu že v taki množini natisnjeni, da niso vedeli, kam z njimi in so v Parizu zagrozili, da jih — vržejo na ulico, ako jih naša vlada ne prenese.

Namesto izmenjave smo doživeli markiranje, ki tudi ni izpolnilo vladne napovedi, da se bo kurz markirane krone dvignil.

Demokratsko-socialistična vlada je bila cele štiri mesece brez vsakega finančnega kompasa in je s to pasiviteto denarno krizo še poglobila. To je njen neodpušljiv greh!

Zadnje tozadevno poročilo iz Belgrada pove, da je vendar začel finančni odbor, ki ga je sestavljal finančni minister, to zadevo resno pretresati. Po preteku več kakor štirih mesecev je pa prišel do istega načelnega zaključka kakor Protičev kabinet že meseca marca. Zakonski predlog o emisijski banki je pri demokratih po preteku skoro pol leta dobil veljavo.

Zdi pa se, da se bo vprašanje valutne reforme še zavleklo, ker je Narodno predstavništvo odloženo in torej ne more sprejeti za izvedbo načrta potrebnega zakona. Ali pa misli vlada tudi tako važno vprašanje rešiti z oktroiranjem in tako legitimnim zastopnikom naroda odvzeti možnost potrebne kontrole, kritike in pozitivnega sodelovanja? Hoče in more-li sama nositi to veliko odgovornost?

Boj javnih nameščencev.

Ko so po zlomu Avstrije bile naše dežele tik na tem, da se pogreznejo v kaos, so naši uradniki skupno z vojaštvom gradili v splošni zmedbi našo državo. Zgodovina naše države jih prišteva že danes med najbolj odlične in prve graditelje Jugoslavije.

Danes, po preteku enega leta, grozi v celi državi SHS splošna stavka javnih uradnikov. Malo je držav na svetu, kjer bi se uradništvo, ki je skoro edina in najbolj dragocena opora državne oblasti, vzdignilo k uporu in zastavkalo. Če zapuste uradniki in vsi ostali javni nameščenci svoje urade, bo v par dneh življenje naše države mrtvo, javni oblasti padejo vsa vladna

sredstva iz rok in v naših pokrajinah nastane neskončna zmeda. Zato je vsaka vlada, ki ve, kaj je njen najvišji življenjski princip, pripravljena do zadnjih in najtežjih žrtev, preden si uniči organ, s katerim diha, živi in obstaja. Če je slepota vlade taka, da uničuje svojo lastno oporo, ne moremo mi priznati, da je to njena zadeva; trdna in dobra uprava je del javne blaginje in življenjski interes nšega ljudstva. Ob strahotni korupciji, ki vlada v deželi, je zadovoljno, zanesljivo in pošteno uradništvo elementarna zahteva širokih plasti naroda. Brezkončno zavlačevanje, izbegovanje, umikanje ter prazno, že pol leta trajajoče obljubljanje belgrajske vlade je kakor nalašč ustvarjeno, vznemirjati in demoralizirati naše uradništvo; vlada, ki daje besedo in je ne drži, izgubi zadnje zupanje, ki ga še uživa pri svojih organih.

Demokratsko-socialistična vlada je poslala načrt o povišanju plač že pred meseci korporacijam uradnikov in jih naprosila, da predložijo svoje spremenišvalne predloge Belgradu. Ko so pa uradniki po temeljitem in trudapolnem posvetovanju poslali svoje spremenišvalne predloge vladi, se je izkazalo, da se ta s stvarjo doslej še ni pečala. V Belgradu niso imeli niti enega prepisa celega načrta. Povišanje plač je padlo v vodo. Tako ravnanje pomenja ne le sramotno brezglavost in zločinsko lahkomiselnost demokratsko-socialističnih vladnih mož, temveč veliko ponižanje, zasmehovanje in sramotenje našega uradništva.

V dobi, ko si v Jugoslaviji 17letni smrkvci-verizniki polne svoje žepe z zlatom in izrabljajo cele trume tujih in domačih spekulantov bogastvo naše dežele v svojo korist, prepušča vlada one ljudi, ki jim je naložena skrb za naš javni blagor, lakoti, mrazu in ubožstvu. Demokratsko-socialistična vlada žene naše javne nastavljenice v korupcijo. S svojim početjem sili poštene družinske očete v podkupljivost, jih spreminja v neznačajne in brezvestne. Teško mora biti za moža, ki je osivel v poštenem in vestnem delu za ljudstvo, da mora na svoja stara leta nastopiti pot umazanije. Upravna politika demokratsko-socialistične vlade pomeni ubižanje naše uradniške in končno tudi ljudske značajnosti.

Ministrski predsednik Ljuba Davidović je deputaciji našega uradništva v Belgradu izjavil, da imajo uradniki dovolj velike plače in da lahko »postrani« zasluzijo. Ta mož je imel poguma dovolj, da je pozval naše upravne organe kar brez ovinikov h korupciji. To je najvišja stopnja državotvornosti, ki jo je mogoče doseči na tem svetu.

Ker pa naši javni nastavljenici ne mislijo slediti pozivu svojega šefa, da preda svoje duše, so se vrgli v boj za svoje pra-

vice. Sredstvo, ki se ga poslužujejo, je ostro, a je edino uspešno.

Ker je to gibanje pravično in v interesu ljudstva, ga pozdravljamo.

Nemški socialni demokratje in ljudsko glasovanje na Koroškem.

Velikovec, 15. dec. 1919.

Vodja koroških nemških socialnih demokratov Florijan Gröger je priobčil v dunajski »Arbeiter Zeitung« z dne 9. t. m. članek o ljudskem glasovanju na Koroškem, katerega si hočemo nekoliko ogledati.

Res je, da so zasedle jugoslovanske čete meseca novembra t. l. del slovenskega ozemlja na Koroškem in tam uvedle upravo države SHS, res pa je tudi, da so bile povsod z velikim navdušenjem sprejete, ko je bilo ljudstvo sito tujega nemškega jarma. Nemški mogotci, kapitalisti, ki so strahovali celo slovensko Koroško, so naenkrat izgubili svoje predpravice, in slovenski suženj je postal prost gospodar na svoji zemlji.

Gröger trdi, da so bili nemški koroški socialni demokratje vedno nasprotniki podjarmljenja drugih narodov, ne pove pa, da so koroški nemški socialisti zmiraj stali in še danes stoje pod komando nemških nacionalcev, ki so strastni sovražniki Slovencev. Če so dobili koroški socialni demokratje pri zadnjih volitvah največje število glasov, zakaj pa pustijo potem dr. Lemischa za deželnega predsednika, ki je znan kot strasten nacionalec, torej pristaja one stranke, ki je sokriva svetovne vojske in katera niti v Avstriji sedaj nima nikjer več odločilne besede — zakaj pa sama na Koroškem? Laž je, da je v upravni coni A vojaška diktatura, res je, da je uvedena že od začetka civilna uprava.

Če je po avstrijskem nemškem ljudskem štetju iz leta 1910 v pasu A 50.788 Slovencev in 20.490 Nemcev, potem je itak zadostno dokazano, da je ta slovenska zemlja, v kateri sploh ne bi bilo treba ljudskega glasovanja.

Resnica pa je, da prebiva v pasu A veliko več Slovencev, ker izvzemši občini Puštrico in Labud so vse občine slovenske. Slovencev je gotovo 90%.

Pod bivšo Avstrijo je bilo ljudsko štetje velik falsifikat. Zato je umljivo, da so tudi v coni B našli samo 4755 Slovencev. In Gröger, vodja mednarodne stranke, se opira v svojem članku na ves ta gnili sistem bivše Avstrije.

Da Celovec brez pasa A ne more živeti, kakor trdi Wilson, to ve vsak pame-

LISTEK.

Sprejem vračaločih se vojnih ujetnikov.

(Na naslov naših vojaških in političnih oblasti ter naših društev.)

Kako si je predstavljal vojak povratek v domovino? Ob nečloveških naporih in neprestani smrtni nevarnosti mu je letela misel domov in videla glavno mesto domovine in svoj rojstni kraj v slavnostnem okrasu, da sprejme nje, ki so za dom žrtvovali toliko, da jim tega rojaki povrniti sploh ne morejo nikdar. Toda domovina bo vsaj pokazala, da se zaveda svoje dolžnosti do vojakov, da jim je hvaležna in da je vesela njihovega povratka. Ujetnik v Rusiji sredi neprestane nevarnosti, mučenik v italijanskih taboriščih je sanjal o slavnostnem dnevu vrnitve, če ga doživi; saj je bil priča tolikim slučajem smrti vsled trpljenja in stradanja.

To so bile sanje — kakšna je bila resnica? Ujetnik se je peljal skozi Švico kot invalid v I. razredu in bil — tujec — slavnostno sprejet in obdarovan. V Nemški Avstriji je bil priča, kako so zastopniki vojaške in civilne oblasti ter mnogobrojno

občinstvo sprejeli svoje rojake na kolodvorih in jih pogostili, kakor so najbolje vedeli in znali. Naš vojak je to opazoval in videl, da ima Nemec domovino, ki ga ceni in ljubi. V Jugoslavijo — se je pripeljal ujetnik navadno v živinskem vozu. Kamor je prišel k vojaški oblasti, je čutil navadno, da niso vedeli z njim kaj početi: zanj ni bilo prvi dan ne hrane ne stanovanja. Ali ni nikdo vedel za njegov prihod? Mogoče je to, saj je naša državna organizacija že zelo pomanjkljiva. To je pa gotovo, da ga ni prišel nikdo pozdraviti na kolodvor, ne od vojaške, ne od civilne oblasti, da mu ni okrepila in osladila njegovega veselja nad domovino nobena roka s še tako skromnimi darili. Tisti dan, ki se ga je vojak veselil leta in leta, dan, ki bi bil utrdil vez med njim in domovino, novo Jugoslavijo, se je izpremenil v — solze in trpko čustvo. Ali domovina res nima toliko srca, da bi razumela moj položaj, ali ne bo niti z besedico izrazila priznanja za noči brez spanja, dni brez hrane, za rane in boleznimi in zaničevanje v tujini?... Ali bo vojak tako mrzlo domovino ljubil, ali bo nanjo ponosen, ali se bo čutil eno z rojaki, ki nimajo zanj ne časa ne sredstev ob dnevu, ki bi mu imel biti praznik vseh praznikov?

V »Gottscheer Bote« sem brat pred letom dni kratko poročilo o veselici, ki so

jo priredili v Kočevju na čast vrnivšim se vojakom. Ne vem več, kdo je vse govoril na slavnostnem večeru; v spominu mi je ostal samo govor dekanov. To so storili Kočevjarji, ki jih je tlačilo nebroj skrbi ob koncu vojne, ki je bil zanje vse prej, samo ugođe nne.

Pred društvenim domom na Holmcu pri Kamniku je vsajenih nanovo 12 lip; vsaka bo nosila ime enega vojaka iz župnije Holmec, ki je padel v vojski.

To sta dva zgleda, kako je domovina izkazala hvaležnost svojim vojakom. V koliko krajih pa se je priredilo kaj podobnega?

Nagnjeni smo k temu, da smatramo take reči za nepotrebno rahločutnost, toda ne zavedamo se, da je tudi v takem ravnanju z vojniki velik vir one nezadovoljnosti z našo državo, ki jo je opazovali dostikrat prav med bivšimi vojniki. Država ne sme samo zahtevati od vojakov, ampak mora njegove žrtve tudi vsaj priznavati. Pravijo, da je domovina mati; ali mati taklo sprejme sina po letih nevarnosti in ujetništvu? Ljubezen zbujajo ljubezen, ravnodušnost pa v najboljšem slučaju ravnodušnost.

Upamo, da ni daleč čas, ko se vrnejo naši ujetniki iz Italije. Dokler se ne vrnejo, jim lašajmo usodo z darovi, ki jih po-

ljamo Slovenskemu Rdečemu Krizu v Ljubljani, da jih odpošlje dalje v Italijo. Ko pa se prično vračati naši reveži, polagamo na srce najprej naši vojaški oblasti, da se da vedno točno informirati o prihodu transportov ter da obvesti o tem tudi zastopnike politične oblasti. Poseben komite naj preskrbi vse, da se vojniki primer-no sprejmejo in s prispevki občinstva obdarujejo. Dan prihoda transporta naj se objavi tudi v časopisu, da ne bo sprejem samo oficijelen, ampak da bo tudi prirsčen. Naša društva, izobraževalna in druga naj prirede na čast vrnivšim se vojakom prijateljske večere, za katere naj pobirajo prispevke, da dobi po možnosti vsak vojak že skromen spominek na konec svojih vojaških težav. Ta prireditev naj velja, čeprav že nekaliko pozno, v čast vsem bivšim vojakom, zlasti invalidom. Prosimo, da začno vsa naša društva nemudoma misliti na to, da jih ne bo prihod vjetnikov presenetil!

V poletju 1914. so bili vsa naša mesta okrašena z zastavami, izobesili so jih avstrijski podložniki dostikrat iz strahu. Tudi ob povratku naših vojakov naj vihrajo z naših hiš zastave; izobesijo naj jih jugoslovanski državljani iz ljubezni in hvaležnosti do svojih zaslužnih bratov!

ten človek. Zatorej bomo v pasu A vsi glasovali za Jugoslavijo, in potem bo tudi Gröger in njegova stranka morala glasovati za državo SHS, če hoče, da Celovec živi.

Če se umislimo v socialistično čustvovanje, smemo odkrito trditi, da ima slovenski narod, ki je vseskozi demokratičen, velikoveč socialnega spoznanja kakor pa Nemec, ki je socialist po razumu, a Slovenec je socialist, ker mu to veleva srce. Tega razločka Nemec sploh ne more razumeti.

Gröger nadalje toži, da socialisti in brzokone tudi nemški nacionalisti ne morejo hujskati v pasu A proti državi SHS. Uprave v tem pasu je po mirovni pogodbi v jugoslovanskih rokah. Seveda ne moremo dovoliti, da bi nemški hujskaci begali naše ljudstvo z brezsravnimi lažmi in boljševiški čaropisi. Ali Gröger morda pričakuje, da bomo pustili nemške časopise »Freie Stimmen«, »Bauernzeitung« in »Landmannschaft« v našo državo? Ali Gröger čita te liste? Ti časopisi stoje na najnižji stopnji človeške izobrazbe. Tukaj čitamo liste različnih narodov in različnih političnih struj, toda surovejšie vsebine in debelejših hujskajočih laži še nismo našli nikjer.

Pretežna večina prebivalcev Boga hvali, da je rešena pozverjenih Volkshrovcov, katere so podpirali tudi nemški soc. demokratje. Ta nemška soldateska je povzročila nešteto zločinov po cellem Koroškem napram mirnim Slovincem, nikoli pa še nismo slišali, da bi bili nemški socialisti izrazili svoje ogorčenje nad nečloveškim postopanjem nemškega Volkshwehra.

Če Gröger trdi, da so na Koroškem samo »meščanske stranke« udeležene pri delu za plebiscit, tudi to ni res. Res je, da sodelujejo tudi naši socialni demokratje.

Vprašali bi samo, kaj bi se zgodilo s Slovincem, ki bi si upal v pasu B agitirati za Jugoslavijo. Godilo bi se mu tako, kakor tistemu nesrečniku, ki je pri nemškem zborovanju pri Sandwirthu vsklilnil: »Živio Jugoslavija« in je bil vsled tega od Nemcev tako nabit, da je drugi dan izdihnil svojo dušo.

Kot demokratje po rodu, ne še le po pouku in kot Slovinci, bomo glasovali za Jugoslavijo, ker tukaj bo ostal kmet sam svoj gospodar na svojem posestvu, in delavec si bo prislužil toliko, da bo mogel dobro živeti. Politično pa pomeni delavec najmanj toliko kakor v Nemški Avstriji, saj tudi pri nas sede socialisti v vladi. Kar se pa tiče obče izobrazbe, stoji naše ljudstvo najmanj na isti stopnji. Ali naj lačno Avstrijo še obremenimo z našim delavstvom? Kar se pa tiče ustroja države — monarhija ali republika — prosimo g. Grögerja, naj se spomni besed: »Ubi bene, ibi patria.«

In pa, g. Gröger še nekaj! Kako dolgo bo pa socialistična stranka v nemški Avstriji še na krmilu? Ali ni mogoče, kakor vse kaže, da bodo v kratkem zopet krščanski socialci in nemški nacionalci prevzeli vodstvo nemške Avstrije? In če bi prišli Slovinci pod nemško Avstrijo, gorje jim!

Končno pa še eno vprašanje, g. Gröger! Tirolska in Predarlška se hočeta od lačenberga — Nemške Avstrije ločiti in zahtevata plebiscit. Zakaj pa ravno nemški socialisti tako strašno nasprotujejo tem željam Tirolske in Predarlške — saj velja vendar g. Grögerju Jugoslavija volja nad vse — torej tudi pri samoodločbi?

Plebiscit za D'Annunzio.

LDU Bakar, 17. decembra. D'Annunzio se noče pokoriti sklepu Consiglia Nazionale, marveč zahteva, da meščani izjavijo sami, ali naj zapusti mesto, ali naj ostane. D'Annunzio veli namreč v proglasu na prebivalstvo, da zahtevajo interesi naroda in domovine, da se odstrani, da pa tega ne more storiti, preden ga prebivalstvo ne odveže prisege. Vsled tega se vrši dne 18. t. m. plebiscit; to bi bil tretji plebiscit na Reldi. Vsak volilec bo prišel z listkom, na katerem bo zapisano samo eno vprašanje, namreč ali je s tem zadovoljen, da D'Annunzio odide. Volilec bo imel na listek zapisati samo »da« ali »ne«. Plebiscit bo trajal od osmih do šestnajstih. O izidu tega plebiscita bo odvisno, kaj bo D'Annunzio storil.

Država SHS.

Frank pada.

Ljubljanski dopisnik urad poroča: Na vseh inozemskih denarnih trgih že dva tedna konstantno pada francoski frank. Francija se na vse načine trudi, da ga vzdrži na prejšnji višini, vendar doslej brez posebnega uspeha. Kot vzrok se navaja, da se imajo o novem letu vršiti velike plačilne transakcije, razen tega pa tudi, da se Amerikani nočejo udeležiti sanacije zapadnoevropskih valut, ki bi obhajajo vse na preobilici izdanega papirja. S francoskim frankom tradicionalno koraka

italijanska lira. Zato se mora posvariti občinstvo pred spekulacijo v tujih valutah.

Izvozna prepoved kolkovnih bankovcev.
LDU Belgrad, 17. decembra. (Uradno.) Na podstavi sklepa ministrskega sveta z dne 8. t. m. je odredil finančni minister, da je izvoz z znamkami kraljestva SHS markiranih bankovcev Avstro-ogrške banke iz kraljestva SHS prepovedan. Kdor bi se pregrešil proti temu, temu bi se bankovci konfiscirali na korist države in obsojen bi bil v smislu člena 145. carinskega zakona kot tihotapec.

Bolgarski in grški drobci.

LDU Belgrad, 18. decembra. Na podlagi sklepa ministrskega sveta št. 3481 od 5. t. m. je izdal finančni minister naredbo, da velja bolgarski niklasti denar po 5, 10 in 20 stotink leva in grški niklasti denar po 5, 10 in 20 leptov za ves teritorij kraljestva SHS do daljnje navedbe kot niklasti denar kraljevine Srbije v isti nominalni vrednosti in kot tak, da se sprejema tudi pri državnih in drugih javnih blagajnah.

Posledice vladnih grehov.

LDU Belgrad, 17. decembra. Neosnovana je vest, da je vlada opustila namen, dobiti posojilo v Ameriki. Vlada vztraja še vedno na stališču, da Jugoslavija neobhodno potrebuje posojila v inozemstvu in da je v tem oziru najugodnejše misliti na Ameriko. Ugotovilo pa se je, da Jugoslavija začasno nima resnega upanja na uspeh, pravtako kakor tudi vladi Francija in Belgija nista imeli nobenega uspeha. Šele ko bodo jugoslovanske meje končno veljavno določene in ko bo rešeno valutno vprašanje, se bodo v tem oziru storili koraki, ki utegnejo imeti uspeh.

Prvi del odškodnine.

LDU Belgrad, 17. decembra. »Pravda« poroča iz Pariza: Iz verodostojnega vira doznavamo, da bo Srbija v roku enega tedna prejela kot prvi del odškodnine 15 milijonov frankov.

Prostovoljci proti Madžarom.

LDU Novi Sad, 17. decembra. Povodom madžarskih napadov na obmejne kraje v Baranji so se v Vojvodini začeli javljati novi prostovoljci, ki žele, da gredo svojim bratom na pomoč. Med prvimi prostovoljci so bili Novosadjani, ki so se svoječasno borili tudi na solunski fronti.

Dr. Pavlović pri Davidoviću.

LDU Belgrad, 17. decembra. Predsednik dr. Draža Pavlović je bil včeraj popoldne v zunanjem ministristvu in je imel daljšo konferenco z g. Ljubo Davidovićem.

Kristan na potovanju.

LDU Belgrad, 17. decembra. Minister za šume in rude g. Anton Kristan in železniški ravnatelj g. Savčić sta dospela v Prago.

Pavle Marinković potuje.

LDU Belgrad, 17. decembra. Minister za prosveto g. Pavle Marinković se odplelje te dni iz privatnih razlogov v Bukarešt in ostane tam deset dni. Ta čas ga bo zastopal g. Kosta Timotijević.

Vesnić na dopustu.

LDU Belgrad, 17. decembra. Jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Vesnić je dobil dvomesečen dopust.

Nov komunistični list.

LDU Osijek, 17. decembra. Jutri izide v Osijeku prva številka »Radničke Rijeci«, glasila tukajšnjih komunistov. List bo izhajal po enkrat na teden.

Entenita za Avstrijo.

LDU Pariz, 17. decembra. (DKU) Na včerajšnji seji vrhovnega sveta, katere se je udeležil tudi državni kancelar dr. Renner, so sklenili, da se tekem desetih dni izda sklep o kreditih, ki so potrebni za izvedbo pomožnega programa, ki ga je sestavil dr. Löwenfeld Russ.

LDU Pariz, 17. decembra. (DKU) Vsi listi prinašajo danes obširno poročilo o seji vrhovnega sveta ter se nadejajo, da bo vrhovni svet v svojih nadaljnjih sklepih izvedel rešitev Avstrije.

LDU Pariz, 17. decembra. (DunkU.) Državni kancelar dr. Renner in njegovo spremstvo bodo jutri zvečer odpotovali iz Pariza. Včeraj popoldne je dr. Renner obiskal šefa političnega oddelka v ministristvu za zunanje stvari, Berthelota.

LDU Pariz, 17. decembra. (DunkU.) S pismom, naslovljenim na državnega kancelarja dr. Rennerja, pooblašča vrhovni svet avstrijsko vlado, da da sporazumno z malim odborom, ki ga bodo določili alirane države, v zakup tobačni monopol. Skupiček bo smela vlada porabiti edino-le za nabavo živil.

Razna poročila.

Papež proti boljševiški anarhiji.

LDU Berlin, 18. decembra. (DKU) »Vossische Zeitung« poroča iz Lugana:

Kakor javljajo listi iz Rima, je papež v svojem nagovoru na kardinale pri zadnjem tajnem konzistoriju zaznamoval kot najvažnejšo nalogo katoliške cerkve boj proti boljševizmu, ker hoče družabni red vseh omikancev razdreti in ga nadomestiti z Bogu sovražno kaotično anarhijo. Papežev nagovor bo najbrže zelo vplival na zadržanje poslancev italijanske katoliške ljudske stranke ter oviral nadaljnje skupno postopanje s socialisti.

Italijanski minister zapušča London.

LDU Berlin, 17. decembra. (DKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« prinaša iz Lugana poročilo »Messaggera« iz Londona, da je italijanski minister za zunanje stvari Scialoja nenadoma odpotoval iz Londona, ne da bi za to vedeli angleški državniki, ki vsled tega tudi niso prišli na kolodvor.

Sprememba v italijanski vladi.

LDU Bazel, 17. decembra. (ČTU) Kakor poroča »Avanti«, se bodo vsled pritiska socialnih demokratov izvršile velike izpremembe v italijanski vladi. Vojni minister je že podal demisijo. Njegov naslednik bo civilna osebnost.

Odškodnina za osvoboditev.

LDU London 18. decembra. (DunkU.) Brezlično.) Uradni listi so včeraj objavili koliko bodo morale plačati Poljska, Romunija, Jugoslavija in Čehoslovaška za svoje osvobodjenje. Skupna svota znaša 60 milijonov funtov, od katerih bo plačala Čehoslovaška polovico. Posamezni zneski so se določili po razmerju davčnih dohodkov teh pokrajin v bivši Avstro-Ogrski. Dohodki Bosne in Hercegovine se niso upoštevali. Za osvoboditev onih pokrajin, ki jih je anektirala Italija, bo plačala Italija primeren obrok.

Amerika dovolila kredit Evropi.

LDU Pariz, 18. decembra. (DunkU.) Brezlično.) Iz Washingtona se poroča, da je senat odobril predlog finančnikov, da se Evropi dovoli kredit.

Wilson kandidira.

LDU Berlin, 17. decembra. (DKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz New Yorka: V Washingtonu menijo, da pomenja dejstvo, da je predsednik Wilson vse kompromise kategorično odklonil, ratifikacijo mirovne pogodbe. Govori se, da bo Wilson tretjič kandidiral in da postavil vprašanje zveze narodov za glavno točko svoje kampanje. Bivši poslanik Gerard se tudi imenuje kot kandidat za predsednika.

Angleško vojaštvo za plebiscitna ozemlja.

LDU London, 17. decembra. (ČTU) Kakor poroča »Daily Telegraph«, je dobilo 23 bataljonov povelje, da morajo biti pripravljeni za pohod. Določenih je 5 bataljonov za Egipt, 7 za porenške province in 11 za pokrajine, kjer se bo vršilo ljudsko glasovanje. Čete bodo gotovo odšle meseca januarja.

Dunajski parlament.

LDU Dunaj, 18. decembra. (DunkU.) Narodna skupščina je na včerajšnji seji sprejela likvidacijski zakon z dvetretjinsko večino v drugem in tretjem branju, dalje zakonski načrt o zakladu vojnih poškodovancev in predloge glede ureditve plač civilnih državnih uradnikov, poduradnikov in slug, kakor tudi o ureditvi prejemkov duhovniških kategorij in pa prejemkov profesorjev na državnih zavodih.

Nemiri v Madridu.

LDU Madrid, 17. decembra. (ČTU) Stavka tramvajskih uslužbencev je povzročila spopade. Policija in orožništvo sta morali nastopiti. Pričakuje se, da se bo v mestu proglasilo obsedno stanje. Tudi v Barceloni je konflikt čimdalje ostrejši. Izprtje se je razširilo v vsej Kataloniji.

Štrajk gostilničarjev v Berlinu.

LDU Berlin, 18. decembra. (DunkU.) Vsled včerajšnjega sklepa berlinskih krčmarjev in hotelirjev so danes zaprte vse restavracije. Tudi kolodvorske gostilnice ne oddajajo ne jedi, ne pijače. Ker je bila zaprta tudi gostilnica v poslopu narodne skupščine, so za približno 300 poslancev pripeljali jedila iz ljudske kuhinje na vojaških kuharskih vozovih.

Politične novice.

+ Akademiki za predavanje. Kakor čujemo, bo reprezentativni odbor slovenskih akademikov poslal na ministristvo prosvete peticijo, da se imenovanje ostalih vseučiliških profesorjev čimprej izvrši in se začne z rednim poukom. Že med 12. in 19. oktobrom se je mudil v Belgradu profesor dr. Zupančič in izročil tam predloge za imenovanje profesorjev. Koncem meseca novembra je šel imenovanja urgrat rektor dr. Plemel. Ostalo pa je samo pri običajni oblubi. Ni-li to največja ironija, da akademiki kažejo več razumevanja in resnobe za študije nego gospod minister prosvete? Akademikom se zdi

škoda časa, minister pa ga zapravlja sebi in dijakom!

+ Obrtniški shod v Celju. Tu se vrši na Stefanovo, to je 26. t. m. ob 10. uri dopoldne velik shod obrtnikov v vrtni dvorani hotela »Beli vol«. Pridite mnogoštevilno, ker je stvar velike važnosti. — Pripravljalni odbor.

+ Pribeževičeva policija razganja občinske odbore. Absolutistična vlada obstoječa iz kapitalistov in socialistov, je med drugim tudi razglasila, da je razpuščen občinski odbor v Mostah, izvoljen od ljudstva v svobodnih volitvah. Tega koraka si ni drznila napraviti bivša avstrijska vlada, ne deželni odbor, tudi tedaj ne, ko so hoteli od obč. zastopov izsiliti izjave proti dr. Trumbiču. Dr. Žerjav, ki nima za seboj drugega kot Pribeževičevo policijo, si je to drznil. Ljudstvo se zbira na odpor, zavečajoč se svoje pravice in nezakonitega vladnega postopanja. Ljudstvo si misli: Če vlada ne upošteva zakonov, zakaj naj bi jih ljudstvo! — Občinski odbor v Mostah je poslal protestno noto na dr. Žerjavo. Izjavil je, da je vladni korak nezakonit in da se umakne le sili. Ko je hotel nastopiti novi vladni komisar in prevzeti posle gerentstva, mu je izjavil župan Karpe, da mora spoštovati sklepe občinskega odbora, ter da se sme umakniti le sili. Nato je vladni komisar poslal po policijo, nakar se je šele umaknil od ljudstva izvoljeni župan Pribeževičev in Žerjavovim policijskim pandurjem.

+ Izjavljam, da prekličem svoj čas gosp. Lapajne-tu iz Novega Udmata proti sedanjemu občinskemu odboru dani podpis, katerega sem dal vsled slabe informacije. Josip Šiška, pos. in teh. ur., Novi Udmat 198.

+ Kriza v slovenski deželni vladi. Včerajšnji »Napredek« priobčuje sledečo izjavo: »Kakor znano, so se vršila med našo stranko in pa med JDS in SKS pogajanja za sestavo nove deželne vlade. Naša stranka je stala na stališču, da mora, dokler sedi njen zastopnik v centralni vladi, sodelovati tudi v deželni vladi. Seveda, tudi to sodelovanje je pa mogoče le tedaj, če se ustvarijo pri tem sporazuma med strankami predpogoji, ki jamčijo, da bo deželna vlada mogla uspešno delovati in pa, če se politična moč v deželni vladi razdeli tako, da ne bo naša stranka igrala le vloge passterke. Tak sporazum med strankami pa se ni dosegel vsled odklonilnega stališča ostalih dveh strank napram nekaterim našim zahtevam. Naša stranka je zato sporočila g. predsedniku dr. Žerjavu, da smatra ta pogajanja za pretrgana in da si glede nadaljnjih korakov pridrži popolnoma proste roke. Tej nejasni situaciji je bilo treba napraviti konec, ker vendar ne gre, da se kriza pri deželni vladi vleče tedne in tedne. Ko pride naš zastopnik v centralni vladi sodr. Kristan iz svojega potovanja v tujini zopet v Belgrad, bo morala tudi centralna vlada zavzeti stališče napram zahtevam naše stranke. — To pojasnilo dajemo našim somišljenikom, ki pogostoma mislijo, da sodelujejo naši zaupniki v ljubljanski vladi.« — Pripominjamo, da sodeluje v deželni vladi socialist Jaklič kot poverjenik za socialno skrb in da je vsled tega zadnji stavek neresničen. Iz zanimive izjave razvidimo, da je soc. demokrate sram, da sodelujejo v JDS.

+ Izravnavna premoženja. Nemška narodna skupščina je 10. t. m. sprejela zakon o oddaji premoženja. Finančni minister Erzberger je branil postavbo proti raznim ugovorom tako-le: Naloga finančnega ministra v novi republiki je, da izravna ogromno nasprotje med velikimi premoženji in revščino. Velika delavska masa ne prenese več, da bi pred vojno in med njo nakopičena velika premoženja še dalje obstala. Morajo se polagoma razstaviti. To je tudi vodilna misel žrtve za državo v stiski. Ako te žrtve ne dobimo, ne bo nobeni vladi mogoče, spraviti našega gospodarstva na noge. Prišli bodo gospodarski spopadi, ki bodo vse prevrnili. Samo davčna pravičnost more dovesti do miru, dela, napredka. — Na predlog socialnih demokratov, naj se tudi cerkev in njeno premoženje podvrže postavi o oddaji premoženja je Erzberger odgovoril: Kot finančnemu ministru bi mi bilo najljubše, če bi padle vse izjeme. Toda ako se politična, telovadna in druga društva oproste od te davčne dolžnosti, se mora to dovoliti tudi cerkvam, inace bi bil to izrečno cerkvi sovražna čin. — Erzberger je napovedal poseben zakonski načrt o splošnem obdavčenju cerkvenih premoženj.

+ Izvoznice za demokratsko časopisje? Demokrati so oprli svojo oblast v velikem delu na tisk ter vzdržujejo celo dobro izvežbano armado listov, ki zobjejo javno ali prikrito iz njenih rok. Razen listov, ki stoje odkrito v službi demokratov, navaja »Samouprava« še imena listov ki se skrivajo pod imenom »neodvisnih glasil«, ki so pa istotako plačani sluge demokratov. Ti listi so: »Pravda«, »Belgradski Dnevnik« in »Epoha« v Belgradu; »Sloga« v Vel. Bečkereku in »Narod« v Subotici; »Novosti«, »Jutarnji List«, »Jugoslavenska Njiva«, »Srpsko Kolo« in »Agramer Tagblatt« v Zagrebu; »Die

Drau v Osijeku; »Hrvatska Obnova«, »Budućnost« in »Narodno Jedinstvo« v Sarajevu; »Nova Doba« v Splitu in »Narodna Riječ« na Cetinju. Ves tisk stane Demokratsko Zajednico letno približno 1.860.000 dinarjev ali 9 milijonov kron. Ako je res, da imajo demokrati 40 milijonski volilni fond, ki so ga »zaslužili« z izvoznici — piše »Samouprava« — bodo mogli to časopisje vzdrževati še štiri leta.

— **Napreje ogorčen.** Socialisti v politični taktiki niso posebno izbirčni. Da odvrtaajo javno pozornost od ministrovanja svojih zastopnikov v vladi, skušajo na shodih in v svojem bojevitom glasilu naprtiti grehe svojih ministrov dr. Korošcu in Gostinčarju. G. minister Kristan potuje v Nemško Avstrijo in jo rešuje, socialisti prisegajo, da je dr. Korošec v Nemški Avstriji, čeravno vedo, da po zlomu ni prestopil državne meje. G. minister Bukšeg je hoté ali nehoté omogočil velekapitalistom velike dobičke na račun konsumentov, ker jim je po žetvi mirno pustil nakupovati žito, ko je imelo še nizke cene, namesto da bi bil to sam storil. Politična resnost zahteva, da k takim metodam gospodov socialistov molčimo. Zato je »Napreje« sedaj ogorčen. Po zgledu svojega demokratičnega zaveznika je v včerajšnjem uvodniku začel staro pesem, ki se začneja pri Adamu in konča pri dr. Šusteršiču. Z vsó resnostjo — pa težko je pri taki trditvi ostati človeku resnim — zatrjuje, da »ga je dr. Korošec neznansko polomil« in hkrati z debelimi tiskom pripominja: »Dr. Korošec je bil minister prehrane pred žetvijo.« Seveda! Pred žetvijo, ko je bilo manj hrane, ko se je večina Srbije in Slovenije morala še preživljati s pičlimi starimi zalozgami, in vendar so bila živila cenejša kot dapes, ko deluje socialist Bukšeg. Res je, nekaj je treba priznati: Bukšeg je dal 60 milijonov — iz žepa davkoplačevalcev — za pocenjenje živil. Vsaj naredbo o tem že imamo... Mesto da bi bil po žetvi po nizki ceni nakupil žita in s tem odpomogel draginji in zavrl verižnost velekapitalistov. Nadalje kritizira ministra Gostinčarja, da absolutno ni nič naredil, priznava mu le, da je »sicer pošten človek«; odreka mu pa tudi zakon o osemurnem delu. »Napreje« bo G. Gostinčarju že moral milostno odpustiti, da za g. Korošcem ni našel nič pripravljenega in je moral šele on začeti s pripravami za socialne zakone. Kajpada je smola, če mora minister prevzeti tako prazno dedščino. »Napreje« pa bo znano, da minister določuje delovni program, ki ga potem pod njegovim nadzorstvom izdelujejo podrejeni uradniki; tako je bilo povsod in je še pri vseh modernih vladah. Da je izdelavo zakona izročil enemu svojih uradnikov je naravno, in da je bil ta ravno g. Jaklič, ni nič čudnega. Zato je bil nastavljen in plačan! Manj zanima nas zatrevanje »Napreja«: »v srcu smo vsi boljševiki, pripravljani, da v danem in primernem trenutku tudi zares udarimo«; zanimati pa bi moralo to demokratsko zavezništvo socialistov v vladi, ki je za red v državi kot zastopnica »edine državotvorne stranke« odgovorna. »Naprejeve« psovke nas ne spravijo iz ravnotežja, razsedlala pa ne bo S. L. S. tudi ne taka nizkotna metoda, ki smo jo spoznali na shodu v Trzinu, kjer je voditelj socialnih demokratov, Vrhunc, trdil, da je Pribečević — »klerikalec«.

— **Demokratizem v šoli.** Srednješolski dijaki so izjavili, da bodo svoje profesorje pri stavljanju — lojalno podpirali.

— **Dr. Žerjav v zadregi.** Pot samopomoči, ki so jo nastopili državni uradniki proti zavlačevanju rešitve njihovih zahtev, je gospoda deželnega predsednika dr. Žerjava spravila v zadrego. Centralna vlada grozi javnim nameščencem s kaznijo, ako se pregrešijo proti službenim predpisom, in uradništvo se ne zadovoljuje z obljubami. Gosp. dr. Žerjav je kot moder mož izbral zato srednjo pot in izjavil, da bo za čas štrajka šel na sprehod.

Dnevne novice.

— **Občni zbor Slovenske kmetijske družbe za podružnice na Kranjskem** se vrši v torek, dne 30. decembra 1919, ob desetih dopoldne, v »Mestnem domu« v Ljubljani. Spored: 1. Predsednik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v letih 1917. in 1918. 3. Predložitev družbenih računov za leto 1917. in 1918. ter proračuna za l. 1920. 4. Odpust iz službe dosedanjega družbenega tajnika Gust. Pirca vsled njegove zahteve in imenovanje novega tajnika. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev enega podpredsednika. 7. Volitev petih novih udov glavnega odbora po § 18. družbenih pravil na mesto onih, ki jim je pošla poslovna doba. Po tem § je pošla poslovna doba naslednjim odbornikom gg.: Dimnik Mihael, Hladnik Ivan, Kosler Josip, Piber Ivan in Cerar Anton. 8. Izprememba pravil. 9. Obravnave o predlogih glavnega odbora. 10. Obravnave o predlogih podružnic.

— **Imenovanja v finančni službi.** Imenovani so v računskem oddelku delegacije finančnega ministrstva v Ljubljani za viš. računske svetnike v VII. čin. razredu: Anton Vinšek, Janko Kuhar, Fran Tavzes, Josip Kosem in Josip Juh, ti trije ad personam in Janko Košir; za računske svetnike v VIII. čin. razredu: Josip Majhen, Fran Goričnik, Josip Šircelj; za računske svetnike ad personam Karel Gruber, Maks Bradaška, Albin Zajec in Ivan Bonarč; za računske revidente v IX. čin. razredu: Srečko Magolič, Ivan Šiška, Božidar Tomšič in Fran Papež; za računske oficiale v X. čin. razredu: Ivan Matičič, Josip Zidarič in Ivan Kranjc; za računske asistente v XI. čin. razredu Ivan Sporn, Konrad Škoflek, Vladimir Kristof, Anton Gnidovec, Anton Šlajpah in Ivan Burger. Nalov in značaj viš. rač. svetnika so dobili: Janko Mladič, Božidar Tomšič in Albin Megušar.

— **V Dravljah je umrl posestnik** Jožef Jerinc, načelnik ondotne strojne zadruge in član načelstva Šentvidske hranilnice in posojilnice.

— **Vsi gg. tovariši invalidni častniki in aspiranti** se vabijo, da se zanesljivo udeležijo ustanovnega občnega zbora »Zveze invalidnih častnikov in aspirantov v območju Slovenije«, ki se vrši dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji pri Mraku, Rimska cesta v Ljubljani.

— **Ustanovitev okrajnega odbora Narodnega sveta za neodrešeno jugoslovansko ozemlje** za Ljubljano in okolico se vrši v nedeljo dne 21. t. m. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu s sledečim dnevnim redom: 1. Ustanovitev okrajnega odbora. 2. Imenovanje članov za Narodni svet. 3. Slučajnosti. Vabimo vse zaupnike mesta in okolice ter one, ki so že doslej javno delovali in ki jim je organizacija Narodnega sveta na srcu, da se zborovanja zanesljivo udeležijo. — Pripravljalni odbor.

— **Visoko- in srednješolskemu dijaštvu iz zasedenega ozemlja.** Podpisani odbor nanznaja vsemu visoko- kakor tudi srednješolskemu dijaštvu iz zasedenega ozemlja, ki uživa begunsko podporo in se nahaja v slabih gmočnih razmerah, da je došlo precejšnje število čevljev, ki se bodo razdelili v prvi vrsti med revno dijaštvo iz zasedenega ozemlja. Da bo razdelitev mogoča in da se čimprej izvrši, pozivlja ponovno vse dijake, katerim so čevlji namenjeni, da vložijo nemudoma prošnje na naslov Poverjenišstva za socialno skrb in jih odpošljejo podpisanemu odboru in sicer visokošolsko dijaštvo po možnosti preko svojega udrženja, srednješolsko dijaštvo iz posameznih šol pa naj pošlje enotno prošnje s priloženim seznamom prosilcev, ki mora vsebovati potrebne podatke o posameznikih, zlasti gospodarske razmere, rojstni kraj in leto, domovinska občina, razred, ki ga obiskuje, če dobiva begunsko podporo in število velikosti čevljev. Te prošnje naj se pošljejo preko okrajnih odborov Narodnega sveta, kjer pa to ni mogoče, naravnost po pošti na naslov podpisanega odbora. Prošnje je vložiti takoj. — Odbor za zasedeno ozemlje šolski odsek, Ljubljana, Pražakova ulica št. 3/I.

— **Prošenj za podpore visokošolskemu tehnikom** do nadalje ni treba več vlagati, ker je tozadevni fond, kakor nas obvešča upravna komisija tehniško-visokošolskih fondov, že izčrpan.

— **Kranjska hranilnica** razpisuje 12 mest ustanove za učenke in učence Drž. obrtne šole s prejemki letnih 200 kron. Prošnje je vložiti do 15. januarja 1920 pri ravnatelstvu.

— **Predoslje.** V nedeljo popoldne ob pol treh bo tukaj posvetovanje glede ustanovitve električne centrale. Domačini in sosedje pridite!

— **»Samopomoč« v Kranju** deli počenši z 19. decembrom javnim uslužbencem in vpokojencem moko in sicer 3 kg na osebo. Za sodni okraj Kranj v Kranju, za sodni okraj Škofja Loka v Škofji Loki in za sodni okraj Trzin v Trzinu. Vreče je prnesti seboj.

— **Slovensko planinsko društvo.** — Osrednji odbor tega društva sklicuje svoj redni občni zbor na soboto, dne 27. decembra t. l. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma v Ljubljani. Dnevni red je sledeči: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo knjigovodja. 4. Poročilo revizorjev računov. 5. Volitev. 6. Odborovi in samostalni predlogi. 7. Slučajnosti.

— **Vsem užitniškim uslužbencem v Sloveniji.** Neki užit. uslužbenec piše v tem listu z dne 14. t. m. med drugim tudi to, naj se napove štrajk v tem smislu, da se pridrži nabrani denar, dokler se nam ne izplačajo za nazaj draginjske doklade. Podpisano društvo s tem nikakor ne soglaša. Gotovo tudi člankar ne več. V bodoče naj se opuste neprimerni članki po časopisih. Ni sicer čudno, da je piscu zavrela kri, ker je naš položaj skrajno žalosten, in to tem bolj, ker so užitniški uslužbenci v največji meri deležni dobrot vojske. Kljub temu se je treba brzditi, ker na ta način položaja ni mogoče zboljšati, kvečjemu poslabšati. Pač pa je priporočati užitniškim uslužbencem, da se z vsó vneemo oprijemo društvu. Le potomčne organizacije se bo dosego, kar je pač možno. Nadalje se naznanja, da z 1. januarjem preide užitnina v državno rezižo in se s tem zboljša naš položaj. — Stan. društvo dež. užit. usluž. A. O., t. ž. predsednik.

— **Povišanje oskrbnine po bolnišnicah.** Zdravstveni odsek javlja: Vsled izredne dragine in vsled visokih režijskih stroškov primoran je bil zdravstveni odsek zvišati oskrbnino v občnih javnih bolnišnicah. Dosedanja oskrbnina ni zadostala niti za prehrano, dočim ni bilo za ostale mnogovrstne potrebščine, kakor za zdravila, obvezila, nabavo in vzdrževanje inventarja, popravila na poslopjih in napravah za prejemke strežniškega in drugega režijskega osebja nikakega kritja. Da se obrat teh zavodov vzdrži, treba je bilo zvišati oskrbnino vsaj v toliki izmeri, da se dejanski stroški oskrbe in zdravljenja vsaj deloma krijejo. Občinstvo se opozarja, da se je tudi oskrbnina II. razreda tako nizko nastavila, da se v bodoče na prošnjo za znižanje ali celo za odpis oskrbnih stroškov v tem razredu ne bode več oziralo. Kakor hitro bodo cene vseh bolniških potrebščin padle, znižala se bo primerno tudi oskrbnina, posebno ona tretjega rztreda.

— **Tiskovine za popisovanje** nabornikov so izdane samo v cirilici. Zakaj se ne rabi poleg cirilice tudi latinica? Enakopravnost za obe pisavi! Že iz praktičnih ozirov je treba pri nas, da se rabi tudi latinica, ker so celi okraji, v katerih ne zna noben človek čitati cirilice.

Ljubljanske novice.

— **Ij Poroka.** Poročil se je g. profesor dr. Josip Puntar z gospico Maro Goljevščekovo iz Sežane. Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova! Bog živi!

— **Ij Starešinski sestanek** se vrši danes ob 8. uri zvečer v srebrni dvorani hotela »Union« (I. nadstropje). Udeležba obvezna. Dr. Božič, predsednik.

— **Ij Glasbena Matica** naznanja, da je spored koncerta srbskega violinskega virtuozu g. Pera Stojanovića in ge. Ivanke Negro-Hrastove sledeči: 1. C. Tartini: Sonata za violino v G-molu s spremljevanjem violine, viole in čela. 2. I. S. Bach: Koncert v E-duru za violino s spremljevanjem klavirja. Svira Pera Stojanovića. 3. a) P. J. Čajkovskij: Hrepenenje; b) L. M. Šerjanc: Jesenska pesem; c) C. Puccini: »Tosca« Molitev. Poje ga. Ivanka Negro-Hrastova. 4. Pera Stojanovića: a) Arija iz komične opere »Tiger«; b) Valse ronde I. Svira skladatelj. 5. a) P. J. Čajkovskij: Smrt; b) Bizet: »Carmen«. Arija Micaaele. Poje ga. Ivanka Negro-Hrastova. 6. M. Bruch: Koncert za violino v G-molu. I. Introdukcija in Adagio, II. Finale. Svira Stojanovića. Vstopnice se dobivajo v trafiki v Prešernovi ulici. Koncert se vrši v Narodnem domu.

— **Ij Katoliško mladeniško društvo** priredi v nedeljo, dne 21. decembra t. l. ob 3. popoldne v Ljudskem domu igro: »Mlini pod zemljo«. Vstopnice se prodajajo v predprodanju v Rokodelskem domu, Komenskega ul. 12 od četrtka dalje od 6. do pol 8. in v nedeljo dopoldan od 10. do 12. Pred prireditvijo v Ljudskem domu 1 uro pred predstavo. Vabljeni vsi ljubitelji mladine.

— **Ij Pevski zbor kat. društva rokodelskih pomočnikov** ima skušnjo za »Novoletnico« v petek 19. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo 21. t. m. ob 11. uri dopoldne.

— **Ij Zdravniško predavanje** za starše. Šolski zdravnik dr. M. Rus predava v ponedeljek, dne 22. t. m. ob štirih popoldne v telovadnici II. meščanske šole v Šiški. K temu predavanju so vabljeni zlasti starši šolskih otrok.

— **Ij Društvo zasebnega uradništva** vabi člane in članice, ki se zanimajo za družabne prireditve, da se udeležijo v petek, dne 19. t. m. sestanka v restavracijskih prostorih Narodnega doma.

— **Ij Za poveljnika bataljonu kraljeve garde v Ljubljani** je imenovan pehotni major Milan Stojković.

— **Ij Malo razveseljiva vest.** Dimnikarska organizacija nas obvešča: Dimnikarski cenik se je za 500 odstotkov povišal na predvojni cenik. — Deželna zadruga dimnikarjev za Slovenijo v Ljubljani. — Vavclav Rogel, načelnik.

— **Ij Odsek za prehrano** se preseli dne 20. t. m. iz svojih dosedanjih uradnih prostorov v palači deželna vlada za Slovenijo v hišo št. 10. na Trgu Kralja Petra (Mahrova hiša) II. nadstropje. Stranke se sprejemajo v torek, četrtek in soboto od 10. do 12. ure.

— **Ij Izvežbano stenografino in strojepisko sprejme** takoj Pisarna za zasedeno ozemlje v Ljubljani, Pražakova ulica 3. Plača po dogovoru. Začetnice izključene.

Naročajte „Slovenca“!

Najnovejša poročila.

LJUDSKA STRANKA NA HRVATSKEM. DEMOKRATSKE KOZE.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Brod, 18. dec. Dr. Janko Šimrak, dr. Matija Belič in dr. Andrija Živković so imeli v nedeljo shod pristašev ljudske stranke v Sikireviču, okraj Zupanja. Ljudstvo je z navdušenjem sprejelo program ljudske stranke ter je bil izvoljen krajevni odbor 8 oseb.

Brod, 18. dec. Pristaši ljudske stranke so naznanili oblasti okraja Zupanja, da prirede shod v Babini Gredi. Ker demokratski poslanec Mišo Kutuzović ni imel poguma da bi nastopil morebiti v debati pred ljudstvom, so se demokrati poslužili zvijače. Na predlog okrajnega zdravnika dr. Markovića je mestni načelnik prepovedal vsako zbiranje ljudi bodisi na javnem ali zasebnem prostoru, češ da je došla v Babino Gredo iz Vukovara neka ženska, ki je obolela na črnih kozah. Med tem pa so bile cerkev, šola, čitalnica in gostilnice odprte. Istočasno pa so imeli demokrati z zdravnikom vred sestanek, na katerem je bil glavni predmet govorov boj proti popom. Dr. Šimrak in dr. Belič sta pred občinsko zgradbo protestirala pred zbranim ljudstvom proti takemu strankarskemu postopanju oblasti in jima je občinstvo navdušeno pritrdjevalo. V ponedeljek je bil zaupen sestanek pristašev ljudske stranke, ki se ga je udeležilo 150 ljudi ter je bil na njem izvoljen krajevni odbor seljačke demokracije.

Zagreb, 18. dec. V Cerniku, okraj Nova Gradiška sta imela dr. Šimrak in o. Ambrozij Novak dobro obiskan shod, na katerem se je osnoval krajevni odbor seljačke demokracije. — V požeški kotlini je bilo zadnje dni 11 številno obiskanih shodov, na katerih sta govorila dr. Šimrak in dr. Julij Radočaj. Osnovanih je bilo preko 10 krajevnih odborov seljačke demokracije. Posebno številno je bil obiskan shod v Požeji, ki mu je predsedoval dr. Djuro Kuntarič.

URADNIŠKI ŠTRAJK V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 18. decembra. Za danes dopoldne ob 10. uri je bil sklican v Helios-Kino shod javnih nameščencev. Ker so pa vsled ogromne udeležbe bili prostori premajhni, so šli zborovalci v sprevedu na vrt Kola, kjer se je ob 11. uri vršil shod, ki ga je otvoril društveni predsednik dr. Benkovič. Sprejeta je bila resolucija, da se uradniško vprašanje takoj ugodno reši in da se ukine disciplinarno postopanje proti dr. Benoviču. Po shodu so šli uradniki v sprevedu po mestu, nakar so se mirno razšli. Popoldne so se zopet vrnili na delo.

UMORJENI KOMUNISTI.

LDU Dunaj, 18. dec. (ČTU.) »Abend« javlja: Kakor doznavamo iz zanesljivega vira, so našli tri po madžarskih ovaduhih z Dunaja odpeljane komuniste mrtve v nekem gozdu pri Rabu. To so bili madžarski pesnik Szomolay in odvedena Madžara Bartocz in Gittari.

Prosveta.

pr »Dedni logar«, žaloigra v petih dejanjih (7 slikah) na Ljublskem odru. — Nemški spisal Oton Ludwig. Poslovenil Silvester Škerl. — O drami sami kot o umotvoru je že »Slovenec« poročal. Tukaj par besedi o premijeri »Dednega logarja« na Ljudskem odru v torek 16. decembra. Splošno je predstava še dosti dobro izpadla, čeprav je občinstvo, ki redno obiskuje Ljudski oder, videlo že več lepših in vestnejše izvedenih predstav, igranih po ravno teh igralcih. — Videti je bilo, da je igri manjkalo še par vaj. Od tega so tudi vsi množštevilni odmore med stavki in negotovosti na posameznih mestih. V vsakem oziru izboren je bil Škerl v vlogi logarja, ravnotako tudi Rudolf Stein, Markova-Marica in Ivančič-Möller. Vodnikova kot logarjeva žena Zofija je fino orisala to skrbno, dobrohotno in radi strogoosti moža vso preplašeno bitje. Rojan-Robert je bil drugače prav dober, ako bi bil le nekoliko bolj naraven. Dobro so igrali svojo vlogo Starič-Wilkens, Logar-Andrej, Gruđen-pastor, Novak-Weiler in Golob-Topolovec. Ostali, kakor Jagmin, Marn, Košnik, Pečar in Travnova so imeli bolj majhne vloge, ki so jih dobro izpolnili in precej pripomogli k uspehu celotne predstave. P. Radlin.

Gospodarske novice.

g Tuje valute. Tisti, ki potrebujejo za uvoz blaga ali iz katerega drugega zelo važnega vzroka tuje valute, se naj odslej obračajo s tozadevnimi prošnjami na podružnico Centralne uprave v Ljubljani, pri kateri se je ustanovila Devizna centrala. Dalje se pozivljajo vsi, ki imajo tuje valute na razpolago, da jih ponudijo Devizni centrali pri podružnici Centralne uprave v nakup.

Orlovski vestnik.

Seja predsedstva Orlovske zveze se vrši danes ob pol 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, II. nadst. Seja je važna! — Predsednik.

Šentpeterski Orel v Ljubljani vabi svoje člane, da se zanesljivo udeležijo soboto zvečer telovadbe ob pol 8. uri v Ljudskem domu, kjer se vrši tudi važen razgovor članov. — Fantovski večer se vrši v torek 23. t. m. v prostorih Šentpeterskega prosvetnega društva ob 8. uri zvečer.

Izpred porote.

Ruska mohamedanca pred ljubljansko poroto.

Dne 11. oktobra 1919 se je pripeljal bivši ruski ujetnik Ivan Kovalenko skupaj z mohamedancema Mojzom Tokatljem in Jurijem Tokatljem, oba iz Sineropola, gubernije Tavris, z nekim transportom z Dunaja v Ljubljano, da bi se od tu preko države SHS povrnil v svojo domovino. Drugi dan so se sprehajali v Šiški in spili skupaj pol litra žganja. Okolu 19. ure so prišli do gostilne »Pri Pavšiču« v Zgornji Šiški, kjer je bila veselica. Ker so slišali notri godbo, so šli gledat k vratom. Ivan Kovalenko je odprl vrata, toda gostilna je bila tako polna, da ni mogel notri. Ta trenutek je pa segel Jurij Tokatlj v desni žep Kavalenkovega suknjice in mu iztrgal iz njega listnico, v kateri je imel 3 nemško-

avstrijske bankovce po 10.000 kron, nakar je njegov brat Mojzes Tokatlj zbežal. Kavalenko je precej zažgal Jurija Tokatlja za roko rekoč: »Daj denar nazaj!« nakar mu je ta rekel: »Daj, poiščimo po tleh, mogoče je padel denar na tla.« Ker je pa Mojzes Tokatlj zbežal, je prišlo Kovalenku precej na misel, da je najbrže Mojzes odnesel denar in je stekel za njim. Iskal ga je v temi, toda ga ni našel. Vrnil se je zopet nazaj pred gostilno, kjer je našel obtoženca. Prosil ju je, naj mu vrne denar, toda trdila sta, da denarja nista vzela. Ker ni dobil denarja, je šel z njima proti mestu, kjer je pred hotelom »Dunaj« javil cel dogodek stražniku, ki je oba obdolženca aretoval. Mojzes Tokatlj odločno zanika, da bi bil on ali njegov brat Kovalenku ukradel denar in trdi, da je morala Kovalenku listnica pasti iz žepa, ko so popoldne ležali na neki travi ali jo je pa v gneči na veselici zgubil ali mu jo je kdo drugi ukradel. Jurij Tokatlj je tudi prvotno vsako krivdo odločno zanikaval, pozneje se pa zagovarjal, da je padla takrat, ko so ležali na travi, Kovalenku listnica iz žepa in da jo je on vtaknil v svoj žep. Ko so šli naprej, je zakopal listnico na neki njivi za eno veliko hišo. Svoj zagovor je pa pozneje zopet spremenil in trdil, da je zakopal listnico z denarjem šele potem, ko je Kovalenko v gostilni pogrešil denar. Porota je Rusa oprostila.

Ukraden vol.

Konrad Pavli iz Čadrama, mesarski delavec v Grobljah, je ponoči na 8. okto-

bra t. l. ukradel Antonu Jerala v Hrašah iz hleva vola, katerega je v jutro 9. oktobra ujela posestnica Marija Kozelj v Preserju. Pavli pripoznava, da je gonil Jeralovega vola in da ga je vblevil doma v Grobljah pri materi, ki ga je pa izpustila, ko so pričeli orožniki poizvedovati po njem. Zagovarja se pa, da mu je v noči na cesti v Domžalah neki neznan človek ponudil vola v nakup in ko se je izjavil, da je pripravljen kupiti vola, mu ga je pripeljal za 500 do 600 K. Porota je Pavlija oprostila.

Okradena blagajna trgovca Kunstka v Ljubljani.

Trgovski pomočnik Milan Babič je svojega znanca Ivana Kremžarja, ki spada pod vojaško sodišče, pregovoril, da sta šla ponoči skupno pred stanovanje trgovca Antona Kunstka v Sodnijski ulici. Babič je dal ključ in mu natančno opisal stanovanje Kunstkovo, ki je Kremžarjev bratranec. Babič se je ravnal po Kremžarjevem načrtu in je prišel brez vsakih ovir v Kunstkovo stanovanje, kjer je vzel blagajno, v kateri je bilo 44.000 kron v gotovini in zlata verižica. Ukradene stvari sta zanesla v Tivoli, kjer sta blagajno razbila, si denar razdelila in prazno blagajno vrgla v ribnik pod Tivolijem. Še tisto jutro sta se odpeljala v Varaždin, da bi tam na varnem zapravila ukradeni denar. V Varaždinu sta pa prebila samo en dan na svobodi; aretirana sta bila v javni hiši. Od ukradenega denarja so našli pri Babiču še 17.660 K, pri Kremžarju pa 18.431 K. Babiča, ki se je

zagovarjal s pijanostjo, so porotniki oprostili.

Aprovizacija.

a Moka. Vsi oni člani »Splošne gospodarske zadruga«, ki do danes še niso dobili moke in so vstopili k zadrugi po 1. decembru, dobe moko od petka dne 19. t. m. naprej po sledečem sporedu: v petek, dne 19. t. m. od črke A do F; v soboto, dne 20. t. m. od črke G do L; v ponedeljek 22. t. m. od črke M do R; v torek 23. t. m. od črke S do Z. »Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani ustavi začasno vpisovanje novih članov s petkom dne 19. t. m. Zopetno vpisovanje novih članov se bo pravočasno razglasilo. — Načelstvo.

Za meščanske in nižje razrede srednjih šol predpisana šolska knjiga Schreiner-Fink »Zemljepisne in zgodovinske slike iz kraljestva S. H. S. Izdaja B. Dodek k čitankam za meščanske šole in nižje razrede srednjih šol« je ravno izšla. Knjiga je zadobila dne 30. avgusta 1919 št. 4062 aprobacijo poverjenstva za uk in bogočastje.

Dve božični pesmi, eno za sopran solo in zbor, drugo za alt solo in zbor z orglami sem zložil in vsled stavke nekoliko pozno izdal. Dobe se v Jugoslovanski bukvarni in staneti 4 K. — Glasovi niso tiskani, je predrago in to malenkost si lahko vsak sam spiše. — Upam, da bodo pesmi našim zborom všeč. — P. Hugolin Sattner.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrene sočutja povodom boleznj in smrti moje nepozabne soproge, gospe

Ivane Ponikvar

za darovano prekrasno cvetje, kakor tudi za čašče, obilno spremstvo na njeni zadnji poti, izrekam tem potom mojo najprisrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, 17 XII 1919.

Anton Ponikvar
mesar.

Dr. Jos. Puntar
profesor

Goljevšček Mara
poročena

Ljubljana 17. XII. 19. Sežana

Električni motor

konjske sile event. močnejši, vzporadni tok, 110 voltov napetosti kupi Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Mesečno sobo meblirano s prostim udom in z električno lučjo išče za takoj J. Skofljč, uradnik Jadranske banke, centralni oddel. lek, Ljubljana.

Zakupodaja.

Pri zdravilišču Rogaška Slatina se odda za zdraviliško dobo leta 1920, 1921, 1922 in 1923, to je za 4 leta:

1. Modna trgovina za dame in gospode za letno najemnino K 1.000;

2. restavracija v sanatoriju za letno najemnino K 4000, in K 7000 za uporabo inventarja. Opomni se, da se mora v tej restavraciji kuhati le po zdraviliških navodilih.

Navedene najemnine zneske se smatrajo za najmanjše ponudbe, vendar poverjenstvo za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke.

Glede morebitnega prevzema inventarja pri modni trgovini, v kolikor je last dosejanega najemnika, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim prednikom.

Ponudbam, katere je vložiti do najkasneje 31. decembra 1919 naravnost pri ravnateljstvu »Državnega zdravilišča Rogaška Slatina«, je poleg ponudbe najemninskega zneska priložiti sledeče dokaze:

1. o strokovni usposobljenosti;
2. o narodnosti;
3. o zadostni višini obratne glavnice.

Natančna pojasnila daje ravnateljstvo »Državnega zdravilišča Rogaška Slatina«.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Kolobarje suhe iz mehkega lesa za podkuriti oddaja v v-aki množini F. & A. Uher, veletrgovina s premogom, Ljubljana. 5729

Kolesa

raoljena, kupuje tverka J. GOREC Ljubljana, Go posvetska cesta št. 14.

Prostovoljna javna dražba.

Županstvo občine Senčur pri Kranju bo prodajalo dne 30. t. m. ob 10. uri dopoldne na prostovoljni javni dražbi staro šolsko poslopje v Olševku. — Stavba je v popolnoma dobrem stanju. Obsega veliko šolsko sobo in dve manjši sobi s pritliklinami.

Oprema za papirnico,

kompl. obstoječa iz 1 cirkularne žage, 1 dvostranskega stroja za nalaganje lesa, 1 stroja za klanje lesa, 1 brusnega kamena, 2 utežnih bruscev, vsak s 5 stekalnimi (Ganz), 1 rafinerija (Ganz, Leobersdorf), 2 centrifugalnih razbiralcev z vodoravno valjcem (Vo th), 3 enocilindrični strojevi za lepenko (2 Ganz, 1 Voith), 2 hidrovl. sušilnice s sesalno, 1 kalandra za lepenko (Vo th), 1 kalandra (starejši model), 1 stroja za namakanje, 2 razbiralnice vozčkov za lepenko, 1 kompl. umele sušilne naprave za 30 q na dan (sistem Pärz & obetz), raznih pripadajočih transmisij. Ponudbe za celotno tovarniško opravilo od kraja opravljanja na Elestar Lichtu Kraflanlaes Ges. m. b. H. Graz Heisdorfergasse 6.

Slavnemu občinstvu nanjam, da sem v Domžalah št. 106 pričel sedlarsko in tapetniško obrt. Vsa v to stroko spadajoča popravila se najceneje in točno dovršujejo.

Martin Mali,
sedlar in tapetnik, Domžale.

Kupil bi dve mali žagi (Gatter) Cenjene ponudbe je poslati na IVANA HAGLIAN, Čazma, Hrvatska. 6231

Snalne in jedilne sobe kuhinjske opreme, spodnje in vrhne modroce umivalnice, vsakovrstne omare, mize in stole iz trdega in mehkega lesa, poročata Brata SEVER, založna pohištva in tapetniška delavnica, Ljubljana Kol. zel. Vabimo na ogled.

Okre 18 et staro, pri ravno za kotrokom ali k dobri družini za domača dela išče sušice. Poizve se: Ambrožev trg 9. p.

Repo strnišnico

(Stoppel-übe) in

rdečo čebulo

kupuje neka tovarna na vagone. Ponudbe z označbo cene na št. NOVAK Zagreb, Maksimova cesta 64.

Naprodaj imam več hl dobrega

vinskega kisa

ki je lepe barve in zelo okusen Franc Pregelj, Ihan p. Domžale.

Vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Čebelni vosek

suhe satine in odpadke sveč kupe po najvišji dnevni ceni J. Kopač, svečar v Ljubljani, Gosposvetska cesta 50, Sp. Siska.

GARJE

srbečico, braste, lišaje, uniči pri človeku in živini maslo zoper srbečico Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Frankóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Pozor!

Trgovci

Pozor!

ki želijo v najkrajšem času dobiti različne

kandite ali fondant-bonbone

naj boljše sladkor tvornici čokolade, bonbonov in slaščic Josip Rajster v Sočanju. V pravi lavo se sprema od najmanjše do največje množine sladkorja. Za predelavo se računa skrajno ugodna cena. Izdečki so prvovrstni s pravim aromom in okusom po želji, kakor: matine, limone, sadje, jačalice, drops, medeni, mandeljni i. t. d.

Kupi se vsaka množina orehov.

Istotam se sprejme tudi knjigovodja, prva moč. — Prošnje naj se opremljo s spricavati. Plača po dogovoru.

Štev. 5742-zdr.

Razglas.

6224

Do nadaljne odredbe se določa oskrbnina v občnih javnih bolnišnicah Slovenije za osebo in dan v sledeči izmeri:

Označba in kraj zavoda	Dnevna oskrbina za osebo v		
	III	II	I
	razredu		
	K	K	K
O. j. bolnišnica Ljubljana	15	30	50
" " " Brežice	10	22	50
" " " Celje	12	25	50
" " " Maribor	12	25	50
" " " Murska Sobota	12	25	50
" " " Ptuj	10	22	50
" " " Radgona	10	22	50
" " " Slovenji gradec	10	22	50
" " " ženska javna bolnica Novo mesto	10	22	50
" " " občinska javna bolnišnica Krško	12	30	50

Oskrba II. in I. razreda je dopustna le proti vsakokratnem predplačilu 10 dnevni oskrbnih stroškov. Na prošnje za odpis ali znižanje oskrbnih stroškov I. in II. razreda se v bodoče ne bode oziralo.

Novo določena oskrbnina stopi s 1. dec. 1919 v veljavo.

Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro,
v Ljubljani, dne 20. novembra 1919.

Sanitetni Ref:
dr. Oražen, s. r.

JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD r. z. z o. z.

V Ljubljani, Marjin Trg 8, Wolfova ulica 1.

Poštni čekovni račun št. 11.523. — Brzojavni naslov: Jugoslovanski kredit, Ljubljana. — Telefon št. 54.

sprejema

hranišne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4%

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo- poročstvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. — Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.